

הנחיות להגשת בקשות להתאמות בבחינת ההתמחות

1. התאמות מיוחדות קטגוריות-

1.1. **עולים חדשים** - שעלו לארץ במהלך 7 השנים שקדמו למועד הבחינה יהיו זכאים להארכת משך הבחינה ב-20 דקות בחלק הראשון (מטלת הכתיבה), 40 דקות בחלק השני (דין דיוני) וב-60 דקות בחלק השלישי (דין מהותי), וכן יהיו רשאים להשתמש במילון שאינו משפטי, עברי-לועזי, לועזי-עברי בלבד, על פי שפת האם (על הנבחן לוודא שאין רישומים נוספים לטקסט המקורי על גבי המילון). חל איסור בשימוש במילון אלקטרוני אלא בספר בלבד.

נא לציין על גבי הבקשה אם הנך עונה להגדרה הנ"ל של "עולה חדש", ולצרף צילום של הספח בתעודת העולה.

1.2. **התאמות בשל שפת לימודים קודמים** - נבחן ששפת לימודיו התיכוניים, בארץ או בחו"ל, לא הייתה עברית, וששפת האם שלו אינה עברית (תנאים מצטברים), זכאי לתוספת זמן של 15 דקות בחלק הראשון (מטלת הכתיבה), 25 דקות בחלק השני (דין דיוני) ו-40 דקות בחלק השלישי (דין מהותי),

על המבקשים לקבל תוספת זמן לפנות בבקשה ולהמציא אישור מתאים ממקום הלימוד ולצרפו יחד עם הבקשה להירשם לבחינות.

1.3. **נשים בהריון** - נשים שביום הבחינה מצויות בשבוע ה-14 להריון ואילך זכאיות לתוספת זמן של 5 דקות בחלק הראשון (מטלת הכתיבה), ואפשרות יציאה אחת לשירותים. בחלק השני (דין דיוני) תהיינה זכאיות לתוספת זמן של 10 דקות, ובחלק השלישי (דין מהותי) לתוספת זמן בת 20 דקות, ויציאה לשירותים ללא הגבלה בחלקים אלה באישור המפקח באולם במהלך הבחינה (חובה לצרף בעת ההרשמה לבחינה, ובכל מקרה לא יאוחר מ-30 יום לפני הבחינה, אישור רפואי על כך שבעת הבחינה תהיה המבקשת מצויה לכל הפחות בשבוע ה-14 להריונה).

1.4. **בקשות להתאמות המנויות בסעיף זה פטורות מאגרה.**

2. התאמות בגין מגבלה קוגניטיבית, רפואית או פיזית, קבועה או חולפת -

2.1. נבחן עשוי להיות זכאי לתוספת זמן או להתאמות אחרות בגין מגבלה רפואית או פיזית, קבועה או חולפת, או כל בעיה אחרת העלולה להקשות על היבחנות בתנאים הרגילים.

2.2. נבחן המבקש התאמות בגין מגבלה קוגניטיבית, רפואית, או פיזית, קבועה או חולפת, יגיש בקשה להתאמות ע"ג הטופס הרצ"ב בצרוף דוח אבחון תקף. אבחון שאיננו עומד בקריטריונים לאבחון תקף, לא יתקבל.

2.3. **אבחון תקף** - אבחון העונה על התנאים הכלליים המפורטים להלן, ועל התנאים הספציפיים המפורטים ביחס לכל סוג אבחון בפני עצמו.

2.3.1. מה יש לצרף לבקשה

פניה בשל לקות למידה: האבחון נעשה בחמש השנים האחרונות או נעשה לאחר גיל 20. האבחון נעשה על ידי מי שהינו בעל כשירות של מאבחן מוכר כהגדרתו בחוק זכויות תלמידים עם לקות למידה במוסדות על תיכוניים. לגבי אבחון שנעשה לפני

לשכת עורכי הדין בישראל
ISRAEL BAR ASSOCIATION
نقابة المحامين في إسرائيل

למעלה מ-5 שנים - ובהפרעת קשב למעלה מ-3 שנים - כשהמאובחן מתחת לגיל 20 – ראו להלן "חידוש אבחון", ושאלון למאבחן כשהוא ממולא ע"י המאבחן.

הפרעה בתחום הקשב והריכוז נדרש אבחון מ-3 השנים האחרונות (או הערכה אחרונה שנעשתה לאחר גיל 20).

לקות רפואית או נפשית: חוות דעת עדכנית של רופא מומחה מתחום הבעיה (ולא של רופא משפחה) ושאלון רופא/לפסיכיאטר כשהוא ממולא ע"י הרופא/ הפסיכיאטר.

2.3.2. דרישות ספציפיות לכל סוג אבחון

2.3.2.1. **אבחון לקות למידה** - יכלול תיאור של הרקע הלימודי של המאובחן, כולל פרטים על ההתפתחות המוקדמת, רכישת מיומנויות היסוד (קריאה, כתיבה, חשבון) וכן תמצית אבחונים קודמים שנערכו למאובחן. ללא נתונים אלה הבקשה תידחה. חוות הדעת צריכה לפרט את הבדיקות והמבחנים שנערכו במהלכו, וכן את תוצאות המבדקים בציוני גלם ותקן. זאת בנוסף לסיכום הכולל את חוות הדעת המפורטת של המאבחן, וכיצד היא נסמכת על תוצאות הבדיקות שהתקבלו באבחון ועל הרקע ההתפתחותי והאבחונים הקודמים.

בנוסף על האבחון, על המאבחן למלא את השאלון למאבחן המצ"ב.

בהקשר של לקויות למידה, השאלון למאבחן הוא כלי עזר שנועד לוודא שהאבחון מכיל את כל הנדרש לפי האמור לעיל, כדי שהבקשה לא תידחה על הסף בהעדר אבחון מתאים. בעלי אבחון מת"ל מלא אינם צריכים למלא את השאלון למאבחן. כמו כן, מבקש הסבור שהאבחון שבידיו מכיל בגוף האבחון את התשובות לכל השאלות למאבחן על פי השאלון, רשאי להגישו בלי השאלון למאבחן, והאחריות לכך שהאבחון עומד בדרישות הינה על המבקש בלבד. הנחיה זו תקפה לגבי כל סוגי האבחונים.

2.3.2.2. **אבחון הפרעת קשב וריכוז** - יערך על פי ההנחיות של מנהל הרפואה בישראל. האבחון צריך לכלול בדיקה מעמיקה וספציפית של תחום הקשב והריכוז, כולל תיאור של הקשיים הקיימים בעבר וכיום, אבחנה מبدלת, שלילת הסברים חלופיים, וכן פרוט מבדקים שנערכו ותוצאותיהם, והמלצות טיפוליות. יצוין כי מבחנים כגון TOVA או MOXO, כשלעצמם, אינם מהווים אבחון להפרעת קשב וריכוז. יש לעיין היטב בחוזר 40/2010 של מנהל הרפואה : <http://www.israelbar.org.il/uploadFiles/minhal-keshev.pdf>. אבחון שלא יעמוד בתנאים אלה לא יתקבל כתומך בטענת הפרעת קשב וריכוז.

בנוסף על האבחון, על המאבחן למלא את השאלון למאבחן (ראה מעלה)

אבחון בעיה רפואית - יעשה על ידי רופא מומחה לתחום המאובחן (ולא רופא כללי או רופא משפחה). על האבחון להיות עדכני ולכלול פרוט הבדיקות שנערכו ותוצאותיהן. אם מדובר בבעיה כרונית, אין צורך באבחון עדכני אבל חוות הדעת הרפואית צריכה לאזכר את העובדה שהמגבלה כרונית, ומתן השפעותיה הקבועות. על חוות הדעת הרפואית לציין במפורש מהן השלכות הבעיה הרפואית על התפקוד בבחינה.

בנוסף על האבחון, על הרופא למלא את השאלון המתאים מבין המצ"ב.

מילוי השאלון על ידי הרופא הינו חובה.

2.3.2.3. **אבחון בעיה נפשית** - יעשה על ידי פסיכיאטר. נדרשת חוות דעת פסיכיאטרית מן השנה האחרונה, הכוללת אבחנה ופרוט של משך הטיפול ותדירותו, וטיפול תרופתי.

בנוסף על האבחון, על הפסיכיאטר למלא את השאלון המצ"ב.

מילוי השאלון על ידי הרופא הינו חובה.

2.4. חידוש אבחון:

יתקבל רק אבחון שנערך לאחר גיל 20 או שלא חלפו 5 שנים מיום עריכתו.

בהפרעת קשב – תוגש הערכה שנערכה לאחר גיל 20 או שלא חלפו **3 שנים** מיום עריכתה. אבחון שבוצע לפני גיל עשרים, וחלפו למעלה מ-5 שנים מיום ביצועו, מחויב בחידוש. חידוש הערכה עדכנית של התפקודים בתחום של הלוקיות שאובחנו (בלבד). לדוגמה: אם האבחון המקורי אבחן דיסלקציה יש צורך להעריך מחדש את תחום הקריאה: קצב ודיוק של קריאה קולית של טקסט בעברית. סיכום ההערכה המחודשת יכלול את הבדיקות והמבחנים שנערכו במהלכו, וכן את תוצאות המבדקים בציוני גלם ותקן, וסיכום מפורט של המאבחן.

חידוש הערכה של אבחנת הפרעת קשב צריך כשלעצמו לעמוד גם הוא בקריטריונים של מנהל הרפואה <http://www.israelbar.org.il/uploadFiles/minhal-keshev.pdf>.

2.5. אבחון שבוצע לראשונה לקראת בחינת ההתמחות או לאחר כשלוש בחינות ההתמחות (ללא אבחונים קודמים משנות הילדות, או הלימודים באוניברסיטה) - יש להמציא אישור מגורם מוסמך המסביר מה גרם לגילוי לקות הלמידה רק בעת הזו, לפני מבחני הלשכה, ומדוע נדרשת התאמת תנאי המבחן עתה ובכל היסטוריית הלימודים הקודמים לא נדרשה. ככלל, אבחון מסוג זה לא יתקבל אלא בנסיבות יוצאות דופן וחריגות.

3. אגרה בגין בקשות להתאמות לפי סעיף 2

3.1. נבחן המבקש לראשונה התאמות לפי סעיף 2 לעיל, או המגיש בקשה לשנות את ההתאמות שניתנו לו בעבר, אשר בקשתו תימצא מוצדקת וייקבע שהוא אכן בעל מוגבלות, **לא יחויב בתשלום אגרה.**

3.2. נבחן שבקשתו **נדחתה**, בין מהסיבה שלא המציא מסמכים כנדרש בהנחיות ובין אם כי נמצא שאין לו מוגבלות המצדיקה התאמה – חייב בתשלום אגרת בדיקת הבקשה בסך של 95 ₪.

3.3. על נבחן שבקשתו לקבלת התאמות **נדחתה**, לשלם את האגרה לחשבון מס' 4454120 בבנק הדואר לא יאוחר מ-14 יום לפני מועד הבחינה. נבחן שלא ישלם את האגרה לא יורשה להיבחן.

3.4. נבחן שבקשתו נדחתה והוא משיג על דחייתה **בתוך המועד** להגשת בקשות להתאמות, אם בדרך של צירוף מסמכים שלא עמדו בפני הלשכה בעת בדיקת בקשתו הראשונה, ואם מנימוקים אחרים, חייב בתשלום אגרת בדיקה חוזרת בסך 100 ש"ח, שלא תוחזר בכל מקרה. אם בעקבות ההשגה תימצא הבקשה להתאמה מוצדקת, תוחזר אגרת בדיקת הבקשה בסך 95 ש"ח (ככל ששולמה).

3.5. יודגש כי הטיפול בהשגה כאמור יתבצע רק אם הוגשה בתוך התקופה להגשת בקשות להתאמות.

3.6. על נבחן המגיש השגה על דחיית בקשתו, לשלם את האגרה לחשבון מס' 4454120 בבנק הדואר לא יאוחר מ-14 יום לפני מועד הבחינה. נבחן שלא ישלם את האגרה לא יורשה להיבחן.

3.7. בקשות חוזרות:

3.7.1. נבחן אשר קיבל בעבר התאמות אשר על האישור לגביהן צוין כי ניתנו באופן קבוע, ומבקש לקבלן שוב ללא שינוי, יגיש טופס בקשה ויצרף אליו את האישור בלבד. אין צורך בהמצאת המסמכים שתמכו בבקשה המקורית פעם נוספת. על הנבחן לציין זאת על גבי טופס הבקשה.

3.7.2. נבחן אשר קיבל בעבר התאמות אשר על האישור שניתן לגביהן צוין כי נתנו למועד מסוים בלבד, או המבקש התאמות נוספות או שונות מהתאמות שניתנו לו בעבר באופן קבוע, יגיש בקשה מלאה כפי שמוגשת בקשה המוגשת לראשונה. על נבחן כזה חלות ההוראות לפי סעיפים 3.2 עד 3.4 לעיל.

3.7.3. נבחן אשר ביקש וקיבל התאמות לפני מועד קיץ 2015 ומבקש לקבלן שוב ללא שינוי, יגיש את בקשתו באופן מלא כאילו היא מוגשת לראשונה.

3.7.4. בכל מקרה, הלשכה אינה חייבת להיעתר לבקשה למתן התאמות, או לבקשה לפטור מאגרה, וכל מקרה ידון על פי נסיבותיו.

4. הנחיות והערות כלליות

4.1. ניתן להגיש את הבקשה לתנאי היבחנות מותאמים בין מועדי הבחינה בכתב, ולכל המאוחר עד תום תקופת ההרשמה לבחינה שלגביה מבוקשת ההתאמה. **בקשה שתתקבל בלשכה לאחר מועדי הרישום, לא תטופל.**

4.2. בקשות (גם כאלה שהוגשו מוקדם) יטופלו רק במהלך תקופת ההרשמה לבחינה המפורסמת באתר הלשכה לקראת כל מועד בחינה בכתב.

4.3. **יש להקפיד להגיש מלכתחילה בקשה העומדת בכל התנאים שבמסמך זה**, ובמיוחד באלה הנוגעים להיותו של אבחון בגדר "אבחון תקף". בקשות שהאבחונים שצורפו להם אינם תקפים – אין כל התחייבות מצד הוועדה הבוחנת לאפשר את תיקונם או את השלמת האבחון, והוועדה מודיעה בזה כי הן עשויות להידחות על רקע העדר אבחון תקף, והמבקש לא יקבל התאמות.

4.4. ההתאמות להן יהיה זכאי נבחן אינן מצטברות ונבחן יהיה זכאי להתאמה המעניקה לו את מירב ההקלות. לדוגמא, תוספת הזמן תהיה הארוכה מבין ההתאמות שאושרו לנבחן מסיבות שונות, והכל לפי שיקול דעת הגורמים המקצועיים והוועדה..

4.5. על הנבחן לדאוג למיצוי זכויותיו בנושא ההתאמה לפני מועד הבחינה. לאחר הבחינה לא תישמע כל טענה לאי קבלת התאמה.

ב ה צ ל ח ה !!!